



IPS og Jobb Først.

Arbeid som recoveryorientert endring

Jan Jørgensen, fagleder Jobb Først

Susan Savides, prosjektleder IPS Bergen

Arbeid og psykisk helse





Individuell jobbstøtte (IPS)

- IPS bistår mennesker med psykiske lidelser og rusavhengighet med å finne og beholde vanlige jobber basert på egne ønsker og behov
- Forpliktende samarbeid mellom NAV Hordaland, Helse Bergen og Stiftelsen Bergensklinikkene
- **IPS Bergen** – målgruppe: personer med alvorlige psykiske lidelser og rusavhengighet
- **Jobb Først** – målgruppe: personer med rusmiddelavhengighet
- IPS (Individual Placement and Support) er en kunnskapsbasert modell innen Supported Employment
- Godt dokumentert i internasjonale studier
(Bond, 2004; Bond, Drake, & Becker, 2008; Burns et al., 2009; Campbell, Bond, & Drake, 2011)

Arbeid og psykisk helse



IPS Bergen

- **Kronstad DPS**
 - Psykose poliklinikk
 - FACT Bergenhus
 - FACT Årstad og Ytrebygda
 - Psykose dagbehandling / gruppepoliklinikk
 - Nysyketeam
- **Psykiatrisk klinikk, Sandviken**
 - Avdeling for spesialisert psykosebehandling
 - Seksjon for tidlig psykose
 - Seksjon for rus og psykose
- **Bjørgvin DPS**
 - Rehabiliteringsavdeling

Arbeid og psykisk helse



Jobb Først

- **Prosjekt, oktober 2012:**

Avdeling for rusmedisin

– Floenkollektivet

2 jobbspesialister

Arbeid og psykisk helse



Jobb Først

- 2 prosjekter, september 2014:

Avdeling for rusmedisin

– Floenkollektivet

2 jobbspesialister

Bergensklinikkene

- Døgnavdeling Ungdom (Hjellestad)
- Dagavdelingen (Hjellestad)

2 jobbspesialister

Arbeid og psykisk helse



Jobb Først

- Implementering i drift, fom. november 2016:

Avdeling for rusmedisin

- Floenkollektivet (fase 3)
- LAR Arna/Åsane
- LAR Årstad (M31)
- Poliklinikk Ungdom (PUT1)
- Poliklinikk Ungdom (PUT2)
- Poliklinikk Voksne

6 jobbspesialister

«Team AFR»

Bergensklinikkene

- Døgnavdeling Ungdom (Hjellestad)
- Døgnavdeling Voksne Kvinner (Hjellestad)
- Døgnavdeling Voksne Menn (Hjellestad)
- Dagavdeling Menn (Hjellestad)
- Dagavdeling Kvinner (Sentrum)
- Poliklinikk MBT (Sentrum)
- Poliklinikk Ungdom PUT (Sentrum)
- Poliklinikk MI (Sentrum)

5 jobbspesialister

«Team SBK»

Arbeid og psykisk helse



Hvorfor IPS i Norge?

- Arbeid er en beskyttelse mot psykisk sykdom. De fleste mennesker med psykiske lidelser eller rusavhengighet ønsker å jobbe.
- Annenhver arbeidsledig har en psykisk lidelse. Dette er den høyeste rate blant alle OECD-land (OECD-rapport 2013)
- Psykisk lidelse er en av de viktigste årsakene til sykefravær og den viktigste årsaken til uføretrygd blant unge mennesker i Norge (Folkehelseinstituttet, 2009)
- Uføretrygd pga psykiske lidelser betyr flest tapte arbeidsår (Mykletun og Knudsen, 2009)
- Marginaliseringsspiral blant mennesker som har en schizofrenidiagnose: 10 % er i jobb (Evensen, 2015)

Arbeid og psykisk helse



Er ordinært, lønnet arbeid realistisk?

- Er bruker klar for jobb og «formidlingsklar» til arbeid?
- Mestringsforventninger og arbeidshåp er de viktigste predikatorene for å lykkes i jobb (Løvvik et al, 2014)
- Tidligere arbeidserfaring er viktig, men ønsket om å jobbe og troen på at personen vil klare det (self-efficacy) er de to viktigste faktorer for å klare å komme i jobb og beholde jobben (Tsang et al, 2000; McDonald-Wilson et al, 2001; Catty et al, 2008)
- Diagnose og symptomer predikerer ikke utfallet på jobbsøkerprosessen (Ibid)

Arbeid og psykisk helse





Arbeid og psykisk helse



Publisert: 18. februar 2016 (Sist oppdatert: 18. februar 2016)



SMITTENDE OPTIMISME: -Jeg møtte et fyrverkeri av en dame som var jobbkonsulenten min. Hun trodde så sterkt på meg at jeg begynte å tro på det selv, sier Anne Blindheim. Foto: Roald Lund Fleiner/napha.no

-Schizofreni er ikke identiteten min

-Som 22-åring fikk jeg beskjed om at jeg var i ferd med å utvikle schizofreni, og at det var et søtt engasjement at jeg ville studere. Dette vekket trassen i meg, sier kunsthistoriker Anne Blindheim (34).

Roald Lund Fleiner
Kontakt: roald.fleiner@napha.no

Arbeid og psykisk helse



Hva sier den nasjonale forskningen?

- Effektevaluering av Individuell jobbstøtte (IPS) i Norge (2013-2016) viser signifikante forskjeller mellom IPS-gruppen og kontrollgruppen
- **10 % flere kom i vanlig lønnet arbeid med IPS enn med tradisjonell oppfølging (14,8 % i Bergen)**
 - 37,4 % vs 27,1 %
- IPS-gruppen kunne også vise til:
 - **Bedre helse**
 - **Bedre funksjon**
 - **Mindre symptomer på depresjon**
 - **Bedre livskvalitet**



Arbeid og psykisk helse





8 evidensbaserte prinsipper

- Målet er ordinært, lønnet arbeid
- Deltakelse på bakgrunn av jobbsøkers eget ønske
- Jobbsøking starter raskt og innen en måned
- Individuell jobbstøtte er en integrert del av behandlingen
- Jobbsøking basert på jobbsøkerens interesser og ferdigheter
- Systematisk jobbutvikling basert på jobbsøkers behov, ønsker og interesser
- Individuelt tilpasset økonomisk veiledning
- Tidsubegrenset oppfølging

Arbeid og psykisk helse





IPS-Ressurssenter

Opprettes tre steder i landet:

- **Hordaland (Bergen)**
- Oppland (Hadeland)
- Nordland (Bodø)

Målet med ressursentrene er å se om dette kan bidra til en nasjonal utvidelse av bærekraftige IPS-programmer i landet.

Arbeid og psykisk helse

